

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1821/2519

นางสาวทองหยิบ ทองสุโขทัย นายสุทัศน์ จิตรประกอบบล.

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 225

ย่อ / หลักกฎหมาย

ที่พิพาทเป็นที่ดินส่วนหนึ่งของที่ดินที่บิดาโจทก์เคยฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่พิพาท แล้วบิดาโจทก์กับจำเลยทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน โดยบิดาโจทก์ยอมให้จำเลยกับลูกหลานมีสิทธิอาศัยอยู่ในที่พิพาทไปตลอดชีวิต และศาลพิพากษตามยอม สิทธิอาศัยดังกล่าวมิได้มีการจดทะเบียนสิทธิไว้ ต่อมาบิดามารดาโจทก์ยกที่ดินนั้นให้แก่โจทก์และบุคคลอื่น สิทธิที่จำเลยจะได้ที่อยู่ในที่พิพาทจนตลอดชีวิตตามคำพิพากษตามยอมนั้นเป็นประโยชน์แห่งเงื่อนไขเวลาที่จำเลยมีอยู่

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยอาศัยอยู่ในที่พิพาท จำเลยต่อสู้ว่าครอบครองด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ มิได้ยกประเด็นแห่งเงื่อนไขเวลาดังกล่าวขึ้นต่อสู้ ดังนี้ ถ้าวินิจฉัยได้สาระประโยชน์แห่งเงื่อนไขเวลาดังกล่าวเสียแล้ว ไม่เป็นประเด็นแห่งคดีต่อไป และประโยชน์แห่งเงื่อนไขเวลาดังกล่าวไม่เป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่จำเลยจะอ้างอิงในชั้นอุทธรณ์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 โจทก์ฟ้องว่า จำเลยและบริวารอาศัยโจทก์ปลูกบ้านอยู่ในที่ดินซึ่งโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วม โจทก์ประสงค์ใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว ได้บอกกล่าวให้จำเลยกับบริวารออกไปจากที่ดินของโจทก์ จำเลยและบริวารเพิกเฉยไม่ยอมออก ทำให้โจทก์เสียหาย ขอให้บังคับจำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินของโจทก์พร้อมทั้งรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไป ให้จำเลยใช้ค่าเสียหายนับแต่วันฟ้องจนกว่าจำเลยและบริวารจะออกไปจากที่ดินของโจทก์ จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า ที่ดินพิพาทบิดามารดาจำเลยยกให้แก่จำเลยโดยมิได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน จำเลยได้ครอบครองโดยสงบ เปิดเผย ด้วยเจตนาเป็นเจ้าของตลอดมา ๕๐-๖๐ ปีแล้ว จำเลยได้กรรมสิทธิ์ ขอให้ยกฟ้องโจทก์ โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งว่า จำเลยอยู่ในที่พิพาทในฐานะผู้อาศัย จำเลยไม่ได้กรรมสิทธิ์ ศาลชั้นต้นฟังว่า จำเลยอยู่ในที่พิพาทโดยอาศัยสิทธิของโจทก์พิพากษาขับไล่จำเลยและบริวารพร้อมทั้งรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดินพิพาท ค่าเสียหายโจทก์นำสืบไม่ได้จึงไม่ให้ และให้ยกฟ้องแย้งของจำเลย จำเลยอุทธรณ์ขอให้ยกฟ้องโจทก์ ไม่ขอให้บังคับคดีตามฟ้องแย้งของจำเลย ศาลอุทธรณ์ฟังว่า โจทก์ได้กรรมสิทธิ์ในที่พิพาทโดยรู้อยู่แล้วว่าจำเลยกับลูกหลานมีสิทธิอาศัยอยู่ในที่พิพาทตลอดชีวิต โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลย เรื่องอำนาจฟ้องเป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน จำเลยมีสิทธิอ้างอิงในชั้นอุทธรณ์ได้ แม้มิได้ยกขึ้นอ้างมาแต่ต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาเห็นว่า ที่พิพาทเป็นที่ดินส่วนหนึ่งของที่ดินที่บิดาโจทก์เคยฟ้องขับไล่จำเลยออกจากที่พิพาท ต่อมาบิดาโจทก์กับจำเลยทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน โดยบิดาโจทก์ยอมให้จำเลยกับลูกหลานมีสิทธิอาศัยอยู่ในที่พิพาทไปตลอดชีวิต และศาลพิพากษตามยอม สิทธิอาศัยดังกล่าวมิได้มีการจดทะเบียนสิทธิไว้ ต่อมาบิดามารดาโจทก์ยกที่ดินทั้งหมดรวมทั้งที่พิพาทให้แก่โจทก์และบุคคลอื่น สิทธิที่จำเลยจะได้ที่อยู่ในที่พิพาทจนตลอดชีวิตตามคำพิพากษตามยอมนั้นเป็นประโยชน์แห่งเงื่อนไขเวลาที่จำเลยมีอยู่ คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า จำเลยอาศัยอยู่ในที่พิพาท จำเลยต่อสู้ว่าครอบครองด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ มิได้ยก

ประเด็นแห่งเงื่อนเวลาดังกล่าวขึ้นต่อผู้ ดังนี้ ถ้าวินิจฉัยได้สละประโยชน์แห่งเงื่อนเวลาดังกล่าวเสียแล้ว ไม่เป็นประเด็นแห่งคดีต่อไป และประโยชน์แห่งเงื่อนเวลาดังกล่าวไม่เป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่จำเลยจะอ้างอิงในชั้นอุทธรณ์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าจำเลยอยู่ในที่พิพาทโดยอาศัยสิทธิของโจทก์ และโจทก์ไม่ประสงค์จะให้จำเลยอาศัยอยู่ต่อไป โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องบังคับให้จำเลยออกไปได้ พิพากษากลับ ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น

องค์คณะ

วิฑูร เทพพิทักษ์ · ล้วน นิลกำแหง · ประถม วิเชียรเนตร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1821/2519>